

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ
KAUNO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS IŠVADA**
2026 m. rugpjūčio 04 d., Kaunas

Posėdžio pirmininkas – Vilius Adomavičius

Posėdžio sekretorė – Snieguolė Surblienė

Kauno regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba, RAT) nariai, dalyvavę posėdyje teikiant pasiūlymus ir rekomendacijas: Asta Kiaunienė, Žilvinas Paškūnas, Rytis Račiūnas, Irena Zonytė, Edmundas Benetis (Klaipėda), Algimantas Pliučas (Vilnius).

Prašymo pateikėjai: Prienų rajono savivaldybės administracija.

Posėdyje dalyvavo: Prienų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vyr. specialistas, laikinai atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas Linas Simanaitis, Architektūros ir urbanistikos skyriaus vyr. specialistė Rima Sodaitienė.

Posėdis vyko 2026 rugpjūčio 04 d. mišriu būdu – gyvai (Architektų namuose, Vilniaus g. 22-1A, Kaune) ir nuotoliniu būdu „Zoom“ platformoje (Meeting ID: 849 3719 1620)

Darytas 1 (vienas) posėdžio vaizdo ir garso įrašas: (zoom platformoje), bendra trukmė - 00:47:05.

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

2026-08-04 prie Lietuvos architektų rūmų veikianti Kauno regioninė architektūros taryba (toliau – RAT, Taryba) svarstė Prienų rajono savivaldybės administracijos prašymą įvertinti parengtą „Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Prienų rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektą“ (toliau – Gairių projektas).

Prie prašymo pateikti dokumentai:

1. „Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Prienų rajono savivaldybės teritorijoje gairės“ projektas, 2026.

Gairių projekto svarstymas vyko tokia tvarka: Viešoje Tarybos posėdžio dalyje Projektą pristatė Prienų rajono savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriaus vyr. specialistė Rima Sodaitienė. Pasisakė, klausimus uždavė Tarybos nariai, savivaldybės atstovas atsakė į klausimus, vyko atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių. Paskui vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai pateikė išvadas.

II. PRAŠYMO NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Pateikti duomenys:

PAVADINIMAS: Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Prienų rajono savivaldybės teritorijoje gairės“

Rimos Sodaitienės pristatymas

- Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Gairių projektas Prienų rajono savivaldybės administracijos teritorijoje teikiamas pakartotinai vykdant LR Aplinkos ministro pavedimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Architektūros įstatymo (toliau – AI) 11 straipsnio 4-7 dalių nuostatomis.

- Rengiant Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Prienų rajono savivaldybės teritorijoje Gairių projektą, konsultuotasi su SSVA, vėliau dokumentas dar buvo papildytas.

- Didesnį dėmesį skyrėme gamtinės aplinkos tausojimo klausimams, Nemunui, jo šlaitų apsaugai. Gairių projektas aktualesnis Prienų miestui, nes rajone nėra saugotinų kultūros paveldo objektų.

- Kadangi Prienų miestui norima gauti kurortinės teritorijos statusą, tai pirmenybė teikta paslaugų, socialinės infrastruktūros ir bendro naudojimo teritorijoms.

- Statinių projektavime akcentuojami tvarumo reikalavimai, siekiama, kad būtų kuo daugiau naudojama vietinių ir natūralių medžiagų. Visa kita – bendrieji reikalavimai, kad būtų kuo kokybiškesnė teritorija – išsaugoti urbanizuotų teritorijų ryšius su viešosiomis erdvėmis ir pan.

Tarybos narių pasisakymai, klausimai, atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių

- Tarybos narys pastebėjo, kad neišvengta netikslumo pavadinime - „Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Prienų rajono savivaldybės teritorijoje gairės“, kuris neatitinka Architektūros Įstatymo (toliau – AI) 11 str. 4 d. Pagal Aplinkos ministro patvirtintą metodiką kiekvienos savivaldybės įgaliota institucija ar įstaiga parengia metodikos taikymo **gairių projektą**.

- Gairių projekto p. 2 neatitinka Metodikos, cit.: „Metodika rekomenduojama vadovautis **kolegialiai vertinant** architektūros objektų (statinių, urbanistinių kompleksų ir kraštovaizdžio objektų) (toliau – objektas) kokybę regioninėse architektūros tarybose (toliau – RAT), architektūriniuose konkursuose ir kitais atvejais, norint įvertinti architektūros objektų kokybę“.

- Gairių projekto p. 3, pirmas sakiny, cit.: „Gairės yra taikomos teritorijų planavimo dokumentams, žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektams, projektiniams pasiūlymams ir techniniams darbo projektams“ - tai, kas išvardinta neatitinka Metodikos.

- Gairių projekto p. 3, antras sakiny, cit.: „Vadovaujantis Gairėmis, išduodant specialiuosius architektūros reikalavimus pastatų techniniams projektams bei planavimo sąlygas teritorijų planavimo dokumentams, bus nustatoma, kurie vertinimo kriterijai yra aktualiausi ir svarbiausi tam objektui“ - neatitinka Metodikos.

- Gairių projekto p. 6. nauja sąvoka „gairių naudotojai“ neatitinka Metodikos. Metodika rekomenduojama vadovautis kolegialiai Tarybose, konkursuose ir kitais atvejais vertinant architektūros objektų kokybę. Visuomenė negali naudoti Gairių projekto.

- Gairių projekto p. 6.1., neatitinka Metodikos, kuri yra skirta architektūros kokybei vertinti ir jos negalima naudoti rengiant specialiuosius reikalavimus ar prisijungimo sąlygas.

- Gairių projekto p. 6.2, 6.3, 8.1, 8.2, 11, 12.1 - taip pat neatitinka Metodikos. Negali būti vertinami (p. 8.1, 8.2, 11) teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai ir projektiniai pasiūlymai.

- Gairių projekto p. 12 – neteisinga nuostata, neatitinka Metodikos, konkurso komisija konkurso metu negali priiminėti sprendimų dėl kriterijų vertinimo aspektų.

- Tarybos nario nuomone, gerai, kad Gairių projekte akcentuojami kraštovaizdžio klausimai ir ieškoma vietos savitumų. Tačiau, rekomenduojama laikytis Metodikos kolegialaus vertinimo principo ir nekomplikuoti statybos leidimo išdavimo procedūrų. Atsakyta, kad Gairių projektas bus taisomas.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

- Tarybos nuomone, pagirtinas siekis ieškoti kraštovaizdžio ypatumų Gairių projekte. Gairių dokumentas orientuotas į kolegialų svarstymą ir aktualiausias architektūrinių konkursų atveju. Kadangi mažo biudžeto savivaldybėse konkursai nėra labai pageidaujami, maža ir kolegialaus vertinimo tikimybė, todėl visai tikslinga pasirinkti universalesnį Metodikos variantą.

- Tarybos nario nuomone, pagrindinis Metodikos tikslas – nekurti perteklinių reikalavimų. Papildomais reikalavimais ribojamos atestuoto architekto profesinės kompetencijos, galimybė projektuoti pagal savo išsilavinimą, ribojama galimybė diskutuoti, įtvirtinama savivaldybės tarnautojų vertinimo viršenybė kaip pagrindas atmetimui. Metodika netaikoma techninio projekto lygmeniu, kuris yra pateikiamas kartu su informavimu apie statybos pradžią. Gairių projektas gali taikomas tokia apimtimi, kokia yra nustatyta architektūros kokybės vertinimo metodikoje nekuriant papildomų reikalavimų. Jei bus poreikis, ateityje Gairės gali būti papildytos. Siūlau Gairių projektui nepritarti.

- Tarybos pirmininkas paklausė: „Kas už tai, kad Gairių projektui nepritarti ir, pataisius pagal pastabas, teikti pakartotina RAT svarstymui? Taryba vienbalsiai balsavo – „už“.

IV. TARYBOS IŠVADOS

1. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairių projektas Prienų rajono savivaldybės administracijos pateiktas pakartotinai, vykdant aplinkos ministro pavedimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Architektūros įstatymo 11 straipsnio 4-7 dalių nuostatomis.

2. Prienų rajono savivaldybės administracijos pateiktas Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairių projektas parengtas universalių Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo rekomendacijų pagrindu, išskleidžiant architektūros kokybės vertinimo kriterijų turinį, išplečiant aiškinamąją dalį dėl taikymo tikslo, objektų ir naudotojų; išskiriant vertinamus objektus teritorijų planavimą ir projektinius pasiūlymus.

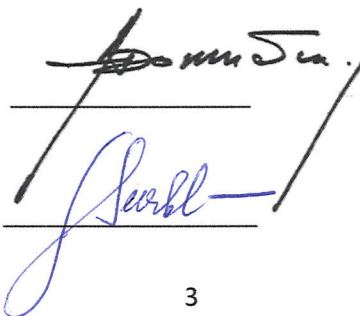
3. Pasirinktas vertinimo būdas pagal 3-jų principą – tinkamas, patenkinamas ir neigiamas rizikas kuriantis sprendimas. Iš 3-jų galimybių – 2-i reiškia sprendimo atmetimą ir, atitinkamai, reikalavimą pagrįsti papildomai suponuoja ilgą derinimo procesą statybos leidimo išdavimo atveju.

V. TARYBOS REKOMENDACIJOS

Taryba **rekomenduoja neteikti tvirtinti** Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Gairių projekto ir rekomenduoja pataisius jį pagal išsakytas pastabas pakartotinai teikti regioninei architektūros tarybai.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Vilius Adomavičius

Snieguolė Surblienė